

แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต
องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

คำนำ

การบริหารงานของในทุกองค์กร ย่อมอาจเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดเดามาก่อน และอาจทำให้การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ขององค์กรไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริต หากเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ความเสี่ยงดังกล่าวจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ เพื่อลดและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การป้องกันการทุจริต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นเจตจำนงขององค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลด้วย

ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงการทุจริตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการบริหารองค์กร ในยุคปัจจุบัน องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้มีการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้องค์กรเกิดความมั่นใจในผลการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายที่สำคัญขององค์กร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้โดยจะมีการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจทำให้เกิดผลกระทบ และทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย พร้อมทั้งจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตและแผนรองรับเป็นประจำในทุกปีซึ่งแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี ๒๕๖๓ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ที่คาดว่าจะเกิดปัญหาขึ้นในการดำเนินงานตลอดปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ขององค์กรมีจุดมุ่งหมายให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และหวังว่าแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตฉบับนี้จะช่วยให้การดำเนินงานของ องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความเสี่ยงการทุจริตลดลง และสามารถควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ และส่งผลให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้เป็นผลสำเร็จ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS โดย กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน ป.ป.ท. เดือนกันยายน ๒๕๖๑ กำหนดให้หน่วยงานคัดเลือกงานหรือกระบวนการ จากภารกิจ ในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน เพื่อดำเนินการตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ใน ๓ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

จากภารกิจหลัก พันธกิจ และแผนบริหารความเสี่ยง องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี ๒๕๖๓ ที่กำหนดไว้ ปรากฏว่าความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เป็นงานด้านที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒. การจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน

(๑) องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง องค์การสวนสัตว์ โดยมีอำนาจกำหนดแนวทางกลยุทธ์ จัดทำแผนงานการบริหารความเสี่ยง กำกับดูแล ติดตามการดำเนินงาน และทบทวนความเหมาะสมแผนงานด้านการบริหารความเสี่ยงขององค์การสวนสัตว์ (คำสั่งคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์ ที่ ๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๐)

(๒) ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒
- พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓
- หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒
- ระเบียบองค์การสวนสัตว์ ว่าด้วยการเงินและบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๓
- ข้อบังคับพนักงานองค์การสวนสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๒, (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๖ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๘
- จรรยาบรรณของผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างขององค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- แผนการบริหารความเสี่ยง องค์การสวนสัตว์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จัดทำโดย สำนัก

ยุทธศาสตร์และแผนงาน ฝ่ายบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

- คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จัดทำโดย กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน ป.ป.ท. กันยายน ๒๕๖๑

๓. ดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงทุจริต

องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการทางสังคม โดยไม่มุ่งแสวงหากำไร ซึ่งการหารายได้นอกงบประมาณเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้ องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดำเนินการตามภารกิจได้มากขึ้น การหารายได้นอกงบประมาณนั้น จึงเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งที่สามารถทำให้ องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีรายได้เพิ่มขึ้นในการดูแลสัตว์ นอกเหนือจากที่ได้รับจัดสรรงบประมาณและงบลงทุนประจำปี ซึ่งองค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้มีความเสี่ยงในการเบิกจ่ายงบลงทุนไม่ได้ตามแผน (FR ๒) เป็นความเสี่ยง ด้านการเงิน ขององค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	ความเสี่ยงจากการเบิกจ่ายงบลงทุนไม่เป็นไปตามแผน		✓

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ความเสี่ยงจากการเบิกจ่ายงบลงทุนไม่เป็นไปตามแผน				✓

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	ความเสี่ยงจากการเบิกจ่ายงบลงทุนไม่เป็นไปตามแผน		๓			๓		๙

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
		ค่าควรเป็น ๓ หรือ ๒	ค่าควรเป็น ๑
๑	ความเสี่ยงจากการเบิกจ่ายงบลงทุนไม่เป็นไปตามแผน	๓	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ความเสี่ยงจากการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน		X	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การเบิกจ่ายงบประมาณตามแผน	พอใช้		ปานกลาง	

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

หน่วยงาน องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	แผนบริหารความเสี่ยงในการเบิกจ่ายงบประมาณไม่ได้ตามแผน
เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ความเสี่ยง การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ได้ตามแผน	<p>มาตรการ/ กิจกรรม/แนวทาง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีการจ้างที่ปรึกษาเพื่อควบคุมงาน ๒. มีการเขียน TOR ถึงคุณสมบัติผู้รับจ้างให้เหมาะสมและสามารถสรรหาผู้รับจ้างที่มีคุณภาพได้ ๓. มีการตรวจสอบสภาพภูมิประเทศและอากาศอย่างละเอียดครบถ้วน ในขั้นตอนออกแบบ ๔. มีการอบรมจัดซื้อจัดจ้างให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ๕. กำกับดูแลกรรมการตรวจการจ้างให้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์และครบถ้วนก่อนการส่งทำการเบิกจ่ายให้กับผู้รับจ้าง ๖. มีการกำกับดูแลตรวจสอบให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินงานตามแผนขั้นตอนระเบียบพัสดุอย่างเคร่งครัด

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	การจ้างที่ปรึกษาเพื่อควบคุมงาน	ความเสี่ยงจากการเบิกจ่ายบ ลงทุนไม่ได้ตามแผน	✓		
๒	การเขียน TOR ถึงคุณสมบัติผู้รับจ้างให้เหมาะสมและสามารถสรรหาผู้รับจ้างที่มีคุณภาพได้		✓		
๓	การตรวจสอบสภาพภูมิประเทศและอากาศอย่างละเอียดครบถ้วน ในขั้นตอนออกแบบ		✓		
๔	การอบรมจัดซื้อจัดจ้างให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง		✓		
๕	กำกับดูแลกรรมการตรวจการจ้างให้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์และครบถ้วนก่อนการส่งทำการเบิกจ่ายให้กับผู้รับจ้าง		✓		

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
ความเสี่ยงจากการเบิกจ่าย ลงทุนไม่ได้ตามแผน	ความเสี่ยงนี้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ แต่ยังคงต้องมีการควบคุมอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	ความเสี่ยงจากการเบิกจ่ายงบ ลงทุนไม่ได้ตามแผน		

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

หน่วยงานระดับกรม องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

(ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต)

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒	
หน่วยงานที่ประเมิน องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	ความเสี่ยงจากการเบิกจ่ายงบลงทุนไม่ได้ตามแผน
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	๑. การจ้างที่ปรึกษาเพื่อควบคุมงาน ๒. การเขียน TOR ถึงคุณสมบัติผู้รับจ้างให้เหมาะสมและสามารถสรรหาผู้รับจ้างที่มีคุณภาพได้ ๓. การตรวจสอบสภาพภูมิประเทศและอากาศอย่างละเอียดครบถ้วน ในขั้นตอนออกแบบ ๔. การอบรมจัดซื้อจัดจ้างให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ๕. กำกับดูแลกรรมการตรวจการจ้างให้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์และครบถ้วนก่อนการส่งทำการเบิกจ่ายให้กับผู้รับจ้าง
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☒ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) การดำเนินการจัดการความเสี่ยงตามมาตรการป้องกันการทุจริต องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดำเนินการแล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว
ผลการดำเนินงาน	องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดฝึกอบรม “โครงการฝึกอบรมหลักสูตรเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านพัสดุตามแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภายใต้พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐